

HALFDAN BRYN, *Ueber die Augentypen in Norwegen und ihre Vererbungsverhältnisse*. Skrifter Utgitt av Det Norske Videnskaps-Akademi i Oslo. I Matem. Naturvid. Klasse, 1926. No. 9. Oslo 1927.

In de jaren 1923—1925 heeft BRYN in de districten Opdal, Land, Aasnes, Odal, Brandval, Vang, Furnes en Romedal in Noorwegen de bevolking op de kleur der iris onderzocht en de overervingswijze der oogkleur nagegaan. Deze districten behooren tot de minst gemengde, de meest-Noorsche van Noorwegen. Vandaar dat de lichtgekleurde oogen in deze streken het veelvuldigst worden aangetroffen.

De voornaamste resultaten, waartoe de onderzoeker is gekomen, zijn de volgende:

1. Het minste geelbruine pigment bezitten de blauwe oogen, echter ook van deze bevat de iris toch steeds wat kleurstof.
2. Groene oogen zijn in den regel pigmentarme oogen met een radiaire of wolkige verdeeling van het pigment.
3. Grijsz oogen berusten in den regel op een dichtere bouw van het iris-stroma, waardoor men moeilijk in de diepere stromalagen kan zien.
4. Spaarzaam pigment in de oogen der ouders heeft ook spaarzaam pigment bij de nakomelingschap ten gevolge. Bij ouders met sterk gepigmenteerde oogen worden vaak bij de nakomelingschap verschillende oogtypen „uitgemendeld”.
5. Blauwoogige ouders hebben in den regel blauwoogige kinderen. Echter 10 pCt. der kinderen van zulke ouders hebben bruine oogen.
6. Wanneer een der ouders blauwe oogen bezit, de andere evenzoo gekleurde oogen, echter met een smallen bruinen ring om den pupil, hebben ongeveer 50 pCt. der kinderen dezer ouders blauwe oogen. Bij het grootste contingent der overige kinderen zag men denzelfden smallen bruinen ring om de pupil.
7. Indien een der ouders zuiver blauwe oogen heeft en de andere blauwe oogen, met nauwelijks zichtbare bruine vlekken in de iris, hadden ongeveer 50 pCt. der kinderen zuiver blauwe oogen, ongeveer 25 pCt. blauwe oogen met een smallen, bruinen ring om de pupil en ongeveer 25 pCt. blauwe oogen met nauwelijks zichtbare bruine stipjes. Slechts bij één kind van zulke ouders werden sterker gepigmenteerde oogen waargenomen.
8. Wanneer een der ouders zuiver blauwe oogen bezat en de andere blauwe oogen met bruin pigment in radiaire uitstraling, hadden 25 pCt. der kinderen zuiver blauwe oogen, de anderen blauwe oogen met meer of minder bruin pigment, hetzij als concentrische ringen om de pupil, of in radiaire strepen gerangschikt.
9. Heeft een der ouders blauwe oogen en de andere oogen met een zeer breeden bruinen ring om de pupil en een slechts even zichtbare blauwe peripherie, dezer ouders hadden ongeveer 40 pCt. der kinderen zuiver blauwe oogen, 40 pCt. dezelfde oogen als de bruinoogige ouder en 20 pCt. blauwe oogen met een smallen gelen ring om de pupil.
10. Wanneer een der ouders blauwe oogen had en de andere

bruine, hadden ongeveer 29 pCt. der kinderen blauwe oogen, ongeveer 54 pCt. bruine oogen en 17 pCt. verschillende typen van oogen.

11. Grijsz oogen worden anders overgeërfd dan de blauwe oogen. De nakomelingschap van grijsz oogen ouders heeft meer kans op bruine oogen, dan die van blauwoogen ouders.

12. Bij het tot stand komen der verschillende oogtypen werken waarschijnlijk minstens twee rijen van factoren mede, namelijk pigmentvormende en pigmentverdeelende factoren.

Eenige zeer fraaie, gekleurde platen, met afbeeldingen van verschillend gekleurde oogen, sieren deze belangrijke anthropologische studie.

J. P. KLEIWEG DE ZWAAN.

JEAN RACHET, *Practical Gastroscopy*. Vertaald door FRED. F. SMIANITOFF. BAILLIERE, TINDAL and COX. London.

De schrijver geeft een verhaal van de ontwikkeling der gastroscopie en het daarbij gebruikte instrumentarium. Hij stelt de indicatie zeer voorzichtig; eerst moeten alle gebruikelijke methodes van onderzoek zijn toegepast eer men zijn toevlucht tot dit nieuwe hulpmiddel zoekt. Daardoor komt de indicatie tot gastroscopie ongeveer op dezelfde plaats als de proeflaparotomie te staan; zonder deze laatste geheel te verdringen. Slechts door de indicaties zoo streng mogelijk te stellen en geen enkelen voorzorgsmaatregel na te laten, kan men ongelukken zoo veel mogelijk vermijden.

RACHET bestudeerde deze techniek vaak bij gefixeerde lijken, en leerde daarbij de rugligging met sterke lordose als de beste houding kennen. De buis is bij deze houding het bewegelijkst en den pylorus kan men aldus het beste in het vizier krijgen. Het grootste succes bij de diagnostiek van maagaandoeningen verwacht RACHET van de maagzweer. Den pylorus kan men met den gastroscop goed bekijken, de regelmatige contracties daarvan zijn goede aanhoudingspunten. Weinig is er van dit instrument bij de differentieele diagnostiek der kankergezwellen te verwachten; omdat deze lijders eerst hulp vragen, wanneer de gezwellen betrekkelijk groot zijn en de diagnostiek dan op andere wijze reeds beter is. Het *ulcus carcinomatosum* is als pathologisch-anatomisch praeparaat reeds te moeilijk te duiden om de verwachtingen der gastroscopische diagnostiek te dien opzichte hoog te stellen.

Het boekje is overzichtelijk. De schrijver laat wel duidelijk uitkomen, dat de gastroscopie, zooals zij thans is, nooit anders dan door daarin zeer bijzonder geoefenden kan worden aangewend en dat deze de diagnostiek nog niet in hoogen mate heeft verrijkt.

L. POLAK DANIELS.